

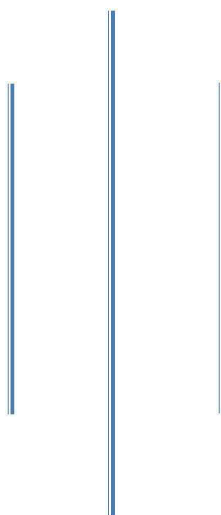
पर्सगढी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

हरपुर, पर्सा

२ नं. प्रदेश नेपाल

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम

प्रस्तुत कर्ता:

नगर प्रमुख

लोक नारायण यादव

पर्सगढी नगरपालिका

हरपुर, पर्सा ।

नगर उपप्रमुख ज्यू

नगर सभाका सदस्यज्यू हरु

यस पर्सगढीनगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित नगर सभामा पेश गर्न पाउँदा मलाई खुशि लागेको छ ।

नेपालको राजनैतिक इतिहासमा संविधानद्वारा तीन तहको सरकार निर्माण भए बमोजिम गठित स्थानीय तहहरुले संविधानद्वारा प्रदत्त २२ वटा एक्कल अधिकार सूचिभित्र रही स्वशासन र सभ्का शासनको अभ्यासलाई प्रयोग र पालना गर्ने सिलसिलामा संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन लगायतका संघीय सरकार र प्रदेश सरकारका नीतिगत निर्देशन समेतका आधारमा यस पर्सगढी नगरपालिकाले समेत नगर सभाका माध्यमबाट विभिन्न कानूनहरुको निर्माण गर्ने तथा नगर कार्यपालिकाद्वारा कानूनको कार्यान्वयन, विकास व्यवस्थापन एवमन्यायिक समितिद्वारा तोकिएका क्षेत्रहरुमा न्याय निरुपण/सम्पादन गर्ने जस्तो महत्वपूर्ण जिम्मेवारी र उत्तरदायित्वलाई पुरा गर्न पाउँदा हामीलाई खुशी लागेको छ ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को नीति तथा कार्यान्वयनको मूल लक्ष्य तथा उदेश्य आर्थिक तथा सामाजिक रुपले समृद्ध पर्सगढी तथा विकासका सबै आयाममा सन्तुलित र योजना बद्ध विकास व्यवस्थापन नै हो । मूलतः पूर्वाधार विकास, आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, वातावरणीय दिगोपना तथा सेवा प्रवाह र सुशासनमा अभिवृद्धि नै हाम्रा विकासका केन्द्रविन्दुहरु हुन ।

अब म चालु आ.व.मा भएका विकासका मुख्य मुख्य गतिविधिहरु यस सम्मानित समा समक्ष राख्न चाहन्छु ।

१. चालु आर्थिक वर्षको नगर सभा चैत्र १५ २०७४ मा सम्पन्न भएको एवम् व्यवस्थापकीय र प्रशासकीय प्रक्रिया पुरा गर्नुपर्नाको कारण तथा सिमित जनशक्तिको उपलब्धताले अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुन सकेको छैन । कार्यान्वयन अवधि ज्यादै न्यून हुन गएको तथा मौसम समेतका कारणले विकासका गतिविधिहरुमा केही अवरोध हुन गएको छ ।

२. तथापी हामीले अधिकांश योजना तथा कार्यक्रमहरु सम्पन्न गर्ने अवस्थामा पुगेका छौं वडा स्तरीय योजना र कार्यक्रमको कार्य प्रगति स्तर उत्साह जनक रहेको छ भने नगर स्तरीय योजना र कार्यक्रमहरु समेतको गति तिब्र रुपमले अगाडी बढेको छ । मूलतः वडा स्तरका कार्यक्रम ८०% भन्दा बढी सम्पन्न हुने स्थिति देखिएकोले छ भने नगर स्तरीय कार्यक्रमहरु ५०% भन्दा बढी संख्यामा सम्पन्न हुने देखिन्छ । केही ठुला आयोजनाहरुमा ठेक्का प्रणाली अवलम्बन गरिएको कारण सार्वजनिक खरिद ऐनको प्रावधान अनुसारको प्रकृया अवलम्बन गर्दा तथा सभ डिजाइन एवम् लागत अनुमान लगायतका व्यवस्थापकीय प्रक्रियाहरु पलना गर्नुपर्दा करिब १.५ महिनाको समयको समय सिमा गुजन पुगेको छ । तथापी १ वटा योजना बाहेक अन्य सबै योजनाहरुको ठेक्का प्रक्रिया सम्भौताको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

हाल सम्म चालु तर्फ विनियोजित बजेटको ३९२०९३१८५६.१०७ (अक्षरेपी उन्नचालिस करोड बीसलाख त्रियान्नेवे हजार तीन सय पचासी रुपैया सात पेशा) कोमध्येपुजिगत खर्च तर्फ रु.२३५२४०२७१३ (अक्षरेपी दुई करोड पैतीस लाख चौबिस हजार सताइस रुपैया तेह्र पैशा) र चालु खर्च तर्फ रु.१५२३३३४६।४५ एक करोड बाउन्न लाख तेतीस हजार तीन सय छयालिस रुपैया पैतालिस पेशा) तथा विषयगत र सामाजिक सुरक्ष समेत गरी जम्मा रु.५०९४२३५३।१७ अक्षरेपी पाँच करोड नौ लाख बयालिस हजार तीन सय त्रिपन्न रुपैया पैशाखर्चसत्रभै कुल रु.८९६९९७२६।७५ (आठ करोड छयान्नेवे लाख उन्नासय हजार सात सय छविस रुपैया पचहतर पैशामा)२२.८७% भएको व्यहोरा समेत यस सम्मानित सभालाई जानकारी गराउन चाहान्छु ।

अब म आगामी आ.व.०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु ।

१. आगामी आ.व.मा यस नगरपालिबाट स्थानीय सरकारको प्राप्त एकल अधिकार सूचि अन्तर्गतका विषयहरु मध्ये कम्तीमा ५०% का अधिकार सूचि अन्तर्गतका विषयहरुमा नीति, कानून, नियम, मापदण्ड आदि निर्धारण गरिनेछ । सोका लागि हालै गठित नगर कार्यपालिकाका सबै समितिहरुलाई सक्रिय तुल्याई यसै नगर सभाकै अवधि देखि नै विभिन्न ऐन, नियम, नीतिमा व्यापक छलफल गरिने र केही कानूनहरु यसै चालु नगर सभामा पेश गरिने र पारित गरिनेछ ।

२. आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा पर्सागढी नगरपालिकाको आवधिक योजना, विभिन्न क्षेत्रगत योजनाहरु निर्माण गरि योजनाबद्ध विकास र विकासका प्राथमिकताका क्षेत्रहरुमा बजेट विनियोजन र प्राथमिकीकरण गरिनेछ । मुलतः शिक्षा, स्वास्थ्य र कृषि क्षेत्र नीतिगत प्राथमिकताको क्षेत्र हनेछन् ।

३. चालु आ.व.मा यसै सम्मानित सभाबाट स्वीकृत भएका केही महत्वपूर्ण नीतिगत व्यवस्थाहरु तर्जुमाको चरणमा रहेका छन् । पर्सागढी नगर सडक गुरु योजना, पर्यटन योजना, उद्योगभ योजना आदीको मार्गदर्शनमा रहेर आगामी आ.व. देखि ठोस योजना कार्यक्रम तर्जुमा गरिने भने आगामी आ.व.मा बन्ने थप आवधिक योजनाहरुलेदिशा निर्देशन गरे अनुसार क्षेत्रगत प्राथमिकीकरण र बजेट विनियोजन गरिनेछ ।

४. नगरपालिकाको आन्तरिक क्षमता विकास गर्न र दिगो एवम् आत्मनिर्भर बन्नका लागि आगामी आ.व.देखि सम्पत्ति कर लगायतका कर तथा सेवा शुल्कहरु प्ररम्भ गरि न्यूनतम रुपमा दरहरु कायम गरी आन्तरिक आय वृद्धिमा मद्दतपुऱ्याउंछ । यस कार्यमा आम नगरवासीहरुको सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

५. यस पर्सागढी नगरपालिकालाई भौतिक पूर्वाधारको दृष्टिले सुविधा सम्पन्न, आर्थिक दृष्टि गतिशिल, सामाजिक रुपले न्यायपूर्ण, वातावरणीय रुपले दिगो, सेवा प्रवाहको दृष्टिले सुशासनमुखि एवम् सांस्कृतिरुपले जीवन्त बनाउने दिशा तर्फ उन्नमुख हुने गरी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छु ।

६. आगामी आर्थिक वर्षमा विभिन्न पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा लगानी तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ । पर्यटन योजनाले सिफारिस गरे अनुसारका क्षेत्र र Trousim Products को पहिचान, विकास र विस्तार गरिनेछ ।

७. नगरपालिकाको गतिविधिहरूलाई नागरी सम्म सुशुचित गर्ने हिसाबले एफ.एम. रेडियो सँग साभेदार गरी प्रत्येक हप्ता कम्तीमा २ दिन गतिविधि प्रशारण गरिनेछ भने न.पा.को वेभ साइट मा नगरपालिकाको निर्णय र गतिविधिलाई राखिनेछ ।

८. संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य साभेदारंघ संस्था र समुदायहरू सँग विकासमा साभेदारी गर्नका लागि समपुरक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ । जनताको उल्लेख्य लागत सहभागितामा सञ्चालन हुने आयोजनाहरूको पहिचान र प्राथमिकीकरण गरी लागत साभेदारीको नीतिलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।

९. आगामी आ.व. देखि नक्सा पास प्रकृत्यालाई स्थितव्यव गरिनेछ भने चालु आ.व. देखि नै भवन आभिलेखिकरण तथा नक्सा पासको प्रकृत्या अगाडी बढाउनेछ । नगरपालिकामा व्यवस्थित आवास योजना बनाउने प्रयासलाई सहजीकरण गरिनेछ भने मापदण्ड भित्रका जग्गा विकास प्लटिङ्ग कार्यहरूलाई नियमन गरिनेछ ।

१०. चालु आ.व.को नगर सभा ढिलो हुनयोजनागै कार्यान्वयनमा अवलम्बन गरिएको कोटेशन पढ्तीलाई अगामी आ.व. देखि न्यून गरि उपभोक्ता समितिद्वारा नै काम गराउने पढ्तिको विकास गरिनेछ भने ठूला आयोजनाहरूमा मात्र ठेक्का प्रकृत्या अवलम्बन गरिनेछ । उपभोक्ताहरूको समिति क्षमतामा थप विकास गरिनेछ ।समयमै योजनाहरू सम्पन्न गर्ने वडाहरूलाई प्रोत्साहन गरी थप बजेट व्यवस्था गर्ने पढ्ति निर्माण गरिनेछ ।

११. शिक्षा, स्वास्थ्य तथा पूर्वाधार एवम् विकासका अन्य क्षेत्रहरूमा संघीय/प्रदेश सरकारको नीतिसँग तादाम्यता कायम गरिनेछ भने प्रत्येक वडामा कम्तीमा १ वटा प्राथमिक विद्यालयमा अंग्रेजी भाषा माध्यमबाट शिक्षा दिन शिक्षक एवम् सामाग्रीको व्यवस्था गरिनेछ ।

१२. फोहोर मैला व्यवस्थापनका लागि यसको बैज्ञानिक पढ्ति अनुसार समुदायमा आधारित फोहोर संकलन र नगरपालिकाको सहयोगमा उचित ठाउँमा विसर्जन गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिने डम्पिङ साइड निर्माण गर्नका लागि IEE/EIA समेका लागि बजेट व्यवस्था गरिनेछ । नागरिक सचेतना र शिक्षालाई व्यापक गरी ODF लगायतका कार्यहरू अगाडी बढाइनेछ ।

१३. अति गरिब परिवार रहेको बस्तीहरू पहिचान गर्ने कार्यक्रम चालु आ.व.मा रहे अनुसार सो को प्रतिवेदनका आधारमा कुनै १ वा २ वटा टोलहरूमा एकीकृत विकास आयोजना सञ्चालन गरिनेछ ।**विपन्नको आँगनमा नगर प्रमुख कार्यक्रम**सञ्चालन गरिनेछ ।

१४. विपद व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन, नियम निर्माण गर्दै विपद व्यवस्थापन सबै चक्रहरूलाई मद्दत पुग्ने गरी बजेट व्यवस्था गरिनेछ । मकै बालीमा घोघा नलाग्ने लगायतका स्थानीय कृषि

उपजमा जनतालाई परेको समस्या हेरी विमा प्रोत्साहने सामान्यगद राहत प्रदान गर्ने कार्य गरिनेछ । चालु आ.व.मा समेत सो को राहत प्रदान गरिनेछ ।

१५. संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले प्रस्ताव गरेको अन्तरिम दरबन्दी संरचना अन्तर्गत र प्राविधिक कर्मचारी भर्ना गर्ने मापदण्ड अनुसार थप आवश्यक केही प्राविधिक कर्मचारीहरुको वस्थाव्य गरि हालको न्यूना र कार्य चाँपमा सुधार गरिनेछ ।

प्रत्येक कर्मचारीलाई कार्य विवरण (Job Description) उपलब्ध गराई निजहरुको कार्य सम्पादनको मूल्यांकन गरी दण्ड र पुरस्कारको नीति अंगिकार गरिनेछ । न.पा. कार्यालयमा विधुतीय हाजिरीको शुरुवात गरिनेछ, भने अनुगमनका लागि सि.सि.टि.भि.को व्यवस्था गरिनेछ ।

१६. विधुतीय शासन (e-governance) को अवधारणलाई क्रमशः लागु गर्न चा.व.मालुअ गरिएको कम्प्यूटर लगायत विभिन्न सफटवेयर को प्रयोगलाई अझ व्यापक गरिनेछ, भने प्रत्ये वडामा इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध गराई सूचना प्रविधि शासन मैत्री दिशातर्फ न.पा.उन्मुख हुनेछ ।

१७. जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सरोकारवालाहरुको क्षमता विकास गरिनेछ । सार्वजनिक सुनुवाई लगायत सुशासन प्रवर्द्धन रणनीति २०७४ ले तोकिएका क्षेत्रहरुमा कार्यहरु गरी नगरवासी र ना.पा.को अन्तर सम्बन्धलाई जिवन्त तुल्याईनेछ । न.पा.को निर्णयहरुलाई ४८ घण्टा पछि वेभ साइटमा राखिनेछ ।

१८. प्रत्येक वडाका विभिन्न बस्तीहरु समेटि टोल विकास संस्थाहरु गठन गरी बचत परिचालन, क्षमता विकास, योजना तर्जुमा र सामाजिक सचेतनाका क्षेत्रहरुमा तीनीहरुलाई परिचालन गरी नगरपालिकाको महत्वपूर्ण अंगको रुपमा विकास गरिनेछ । सोको लागि बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।

१९. गौरवशाली ईतिहास भएको **पर्सागढी स्थलको** प्रचार प्रसार, प्रवर्द्धन र गढीको ईतिहासलाई जिवन्त राख्न प्रत्येक वर्ष **पौष ५ गते** विशेष एवम् मौलिक समारोहका साथ पर्सागढी महोत्सव आयोजना गरिनेछ ।

२०. चालु आ.व.मा खरीद गरिएका मेशिनरी सवारी साधन तथा औजारहरुको परिचालन सम्बन्धी मापदण्ड निर्धारण गरी उचित र प्रभावकारी रुपले विकास व्यवस्थापन र सेवा प्रवाह एवम् फोहोर मैला व्यवस्थापमा परिचालन गरिनेछ ।

२१. नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय भवनको निर्माणका लागि विस्तृत परियोजना प्रस्ताव (DPR) तयार गरी कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।

२२. सार्वजनिक सम्पत्ति तथा जग्गाहरुको अभिलेख र संरक्षण गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । यस कार्यमा प्रत्येक वडाहरुलाई जिम्मेवारी प्रदान गरिनेछ ।

२३. विभिन्न लक्षित कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन गर्दा आया आर्जन, शिप विकास र नतिजामुखि कार्यक्रम र योजनाहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

२४. नगर उद्योग वाणिज्य संघ, सहाकारी लगायत विकासका साभेदारहरुको नगर स्तरीय सञ्जालहरु निर्माण गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

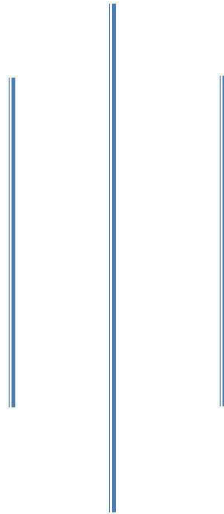
२५. नगर प्रमुख र उपप्रमुखको निजी सचिवालयको व्यवस्था गरी सेवाग्राही मैत्री वातावरण, सूचना संप्रेषण, समन्वय आदीमा सचिवालयलाई क्षमतावान बनाईनेछ ।

२६. जनप्रतिनिधिहरु एवम् कर्मचारीहरुको आचरणको व्यवस्था गरिनेछ ।

२७. हरियाली प्रवर्द्धन, वातावरण संरक्षणमा यूवा तथा लक्षित वर्गलाई सचेतना प्रदान गरिने र परिचालन गरिनेछ ।

पर्सागढी नगरपालिकाको

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को आय व्यय विवरण

प्रस्तुत

कर्ता:

नगर

उपप्रमुख

पर्सगढी नगरपालिकाको दोस्रो नगर सभामा

नगर उपप्रमुख श्री अर्चना चौधरीज्यूबाट प्रस्तुत आय व्ययको विवरण(बजेट, आर्थिक विधेयक तथा

विनियोजन विधेयक)

अब म चालु आ.व.मा सम्पाद गरिएको योजनाहरूको जानकारी यस सम्मानित नगर सभा मार्फत जानकारी गराउन चाहन्छु

(क) आर्थिक क्षेत्र:- कृषकहरूका लागि चैतेधानको विउगर्नुका साथै पशुपालनका लघागिसको विउ वितरण गरि पशुहरूमा लाग्ने महामारी रोगको रोकथामका लागि खोप कार्यक्रम अन्नपूर्ण दुध उत्पादक सहकारी संस्था लिमिटेडको सहजिकरणमा सञ्चालन गरियो ।

(ख) सामाजिक क्षेत्र:- पर्सगढी गोल्डकप प्रतियोगिता, विभिन्न तालिम, पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठी, विभिन्न सांस्कृतिक पर्वहरू लगायत शिक्षकहरूको तलब भत्ता वितरण, स्वास्थ्य तर्फ औषधि खरीद तथा क्षयरोगी परीक्षणका लागि माइक्रोस्कोपी क्याम्प, कृष्टरोग निवारण, बहुक्षेत्रीय पोषण योजना, निमोनिया तथा परिवार नियोजना सम्बन्धी क्याम्पलगायतका नियमित कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरियो । त्यसै गरी महिला तथा बालबालिका विकास कार्यक्रम तर्फ लक्षित समूहहरूको सहभागितामा समुह सदस्यहरूको व्यक्तित्व विकास परीक्षण, लैंगिक हिंसा निवारण तथा बाल संरक्षण सम्बन्धी दिवसीय कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरियो ।

(ग) पूर्वाधार क्षेत्र:- वडा स्तरीय योजना र कार्यक्रमको कार्य प्रगति स्तर उत्साहजनक रहेकाछ भने नगर स्तरीय योजना र कार्यक्रमहरू समेतको गति तिब्र रूपमले अगाडी बढेको छ । मुलतः वडा स्तरका कार्यक्रम ८०% भन्दा बढी सम्पन्न हुने स्थिति देखिएकोले छ भने नगर स्तरीय कार्यक्रमहरू ५०% भन्दा बढी संख्यामा सम्पन्न हुने देखिन्छ । केही ठुला आयोजनाहरूमा ठेक्का प्रणाली राएको अवलम्बनकारणगर्न सार्वजनिक खरिद ऐनको प्रावधान अनुसारको प्रकृया अवलम्बन गर्दा तथा सभैलागतडिजाइन एवम अनुमान लगायतका व्यवस्थापकीय प्रक्रियाहरू पलना गर्नुपर्दा करिब १.५ महिनाको समयको समय सिमा गुज्रन पुगेको छ । तथापी १ वटा योजना बाहेक अन्य सबै योजनाहरूको ठेक्का प्रक्रि सम्पन्नताको कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।

(घ) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन :- नगर स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन भएको अवस्था रहेका साथै वडा नं ३ को देवा ध्वज स्याडबोलाई रहात स्वरुप रु.२००००।०० नगद भुक्तानी गरियो । वडा नं ५ मा रहको पचरुखी स्वास्थ्य चौकीको हावाछानाहुरीले उडाएकालाई मर्मत गरियो । सामुदायिक विकास कार्यक्रमको सहयोगमा बाढी पश्चातको कार्यायोजना निर्माण गरियो ।

(ङ) संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन:-सूचना मैत्री सेवा प्रवाहका लागि सबै वडामा कम्प्यूटर तथा स्फटवेयर जडान भै सकेको अवस्थाकार्यालयछ। व्यवस्थापन, वडा तह सम्म नियमित सेवा वाह,प्र बस्ती स्तरबाट नगरपालिका तह सम्म योजनाहरुको छनौट र प्राथमिकीकरण । कार्यपालिकाको बैठकद्वारा सहकारी ऐन, कार्य सम्पादन नियमावली, कार्य विभाजन नियमावली पारित गर्नुको अतिरिक्त विभिन्न बैठकद्वारा विभिन्न व्यवस्थापकीय निर्णय गरियो ।

(च) अन्य :- राजस्व सुधार कार्य योजनाको प्रतिवेदन अनुसार एकाउन्टविलिटी इन्सियटिभ प्रा.लि.बाट प्राप्त प्रतिवेदन अनुसारराजस्वर परामर्श समितिको गठन गरी परामर्श प्राप्त भै यस सभामा पेश गर्ने चरणमा रहेको ।

खण्ड २ चालुआ.व.२०७४।०७५ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रमदेहाय बमोजिम रहेको छ ।

२.१ सोच, लक्ष्य र अपेक्षितउपलब्धी :-

२.१ (क) सोच :- आर्थिक तथा सामाजिक रुपले समृद्धि उन्मुख-पर्सागढी नगरबासी ।

(ख) लक्ष्य :- सामाजिक न्याय सहितको विकासको गतिलाई उन्नत एवम् तीव्र बनाउने ।

(ग) उद्देश्य :- कानूनी तथा नीतिगत,भौतिक, आर्थिक तथा सामाजिक पूर्वाधारहरुको विकास माध्यमबाट पर्सागढी नगरपालिकाको समृद्धिमा योगदान पुऱ्याउनुतथा प्रभावकारी सेवा प्रवाहका माध्यमबाट जनसन्तुष्टीमा अभिवृद्धि ।गर्ने

(घ) अपेक्षित उपलब्धी :-

- ❖ नगरपालिकाको बस्तुगत विवरण नगर प्रोफाइलका आधारमा ठोस आवधिक योजना तथा कम्तीमा ३ वटा विषयगत क्षेत्र(शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि) हरुको क्षेत्रगत योजनाहरु निर्माण भै पर्सागढी नगरपालिकाको आर्थिक तथा सामाजिक विकासका क्षेत्रमा थप स्पष्ट खाका, मार्गदर्शन र बस्तुगत योजना तथा नीतिहरु निर्माण हुनेछन।
- ❖ विभिन्न ऐनहरु, नियमहरु तथा नीतिहरुको तर्जुमाबाट नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता र नीतिगत स्पष्टतामा योगदान पुगनगई स्थानीय सरकारको सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीताएवम नागरीक अनुभूतिमा योगदान पुग्नेछ ।
- ❖ पर्सागढी नगरपालिका प्रत्येक वडामा रहेका मुख्य मुख्य सडकहरुको मर्मत संभार र आर.सि.सि ढलान र कालो पत्र/ स्तरोन्नती भै सडक सुविधा विस्तार भएको हुनेछ ।

- ❖ नगरपालिका कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरूको दैनिक सेवा प्रवाह व्यवस्थित, पारदर्शी एवम् सूशासन मैत्री तर्फ उन्मुख भई नागरीक संलग्नता तथा जनविश्वासमा अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।
- ❖ उपभोक्ता समिति, टोल विकास संस्थाहरू, लक्षित वर्ग लगायतका सम्बन्धित मुख्य मुख्य सरोकारवालाहरूको क्षमता विकास भई विकास व्यवस्थापन, सेवा प्रवाह, समाजिकस परिचालनमा योगदान पुगेको हुनेछ ।
- ❖ लघु उद्यम, कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण भई आय आर्जन, स्वरोजगारी एवम्रोजगारी श्रृजना भएको हुनेछ ।
- ❖ नगरपालिकाको आन्तरिक आयमा वृद्धि हुन गईदिगो विकास व्यवस्थापन, नगरको गतिशिलता, स्थानीय अर्थतन्त्रमा अभिवृद्धि एवम्रसेवा प्रवाहकोलागि आन्तरिक आर्थिक क्षमताकोक्रमशः विकास भएको हुनेछ ।
- ❖ सामाजिक तथा मानवीय विकास एवम् समावेशी विकासमा योगदान पुगेको हुनेछ । २.२ बार्षि बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा अवलम्बन गरिएका नीति प्रमुख तथा आधारहरू

२.२.१ समग्र नीति तथा आधारहरू

- ❖ नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको राज्यको उद्देश्यनीतिसँगै एवम तादाम्यता कायम गरिएको ।
- ❖ अन्तराष्ट्रियरूपमा सर्वस्वीकृत दिगो विकासकोहरू लक्ष्य **SDGs** प्राप्तीका लागि योगदान पुग्ने गरी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको ।
- ❖ चालु १४औं योजनाको उद्देश्य पुरोगदानगर्नपुग्नेया गरी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको ।
- ❖ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लाई आधार मानिएको ।
- ❖ संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रमसँग तादाम्यता कायम गरिएको ।
- ❖ निर्वाचनको समयमा नागरीकका सामु व्यक्त प्रतिबद्धताहरूलाई क्रमश पुरा गर्ने गरी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको ।

- ❖ बस्ती स्तरबाट एवम् आधारभूत तहका जनप्रतिनिधिहरूबाट माँग वा छनौट भै आएका योजनाहरूलाई आधार लिएको ।
- ❖ नेपाल सरकारद्वारा जारी स्थानीय तहको वार्षिक योजना बजेटतथ तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ (परिमार्जित) को अवलम्बन गरीकमशः आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन र संस्थागत सेवा प्रवाह र सुशासनका क्षेत्रहरूलाई सम्बोधन हुने गरी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको ।
- ❖ पूर्व योजना तर्जुमा गोष्ठीगायत लविभिन्न समयमा नागरीक समाजबाट प्राप्त सुझावलाई आधार लिइएको ।
- ❖ विकास तथा कार्यक्रममा साभेदारी नीतिलाई अवलम्बन गरिएको ।
- ❖ चालु आ.व.मा छनौट र प्राथमिकीकरण भै क्रमागत रुपमा सञ्चालित अधुरा आयोजनाहरूलाई तिनीहरूको महत्व र पार्न प्रभावको आधारमा मध्यकालिन खर्च संरचना **MTEF** को भावना अनुसार आगामी वर्षहरूमा निरन्तरता दिइनेछ ।

२.२.२ क्षेत्रगत नीति तथा आधारहरू :- माथि उल्लिखित समग्र नीतिका आधारमा देहायका क्षेत्रगत नीतिहरू अवलम्बन गरिनेछ ।

(क) आर्थिक क्षेत्र:- आवधिक योजना र कृषिको क्षेत्रगत योजना निर्माण गरी योजना वद्ध हिसाबले श्रोत साधनको प्राथमिकीकरण र विनियोजन कृषिगरीतथा पशुपालनक्षेत्रको आधुनिकीकरण,- व्यवसायीकरण, उत्पादकत्व वृद्धितथा आर्थिक क्षेत्रकाअन्य उपक्षेत्रहरूमा सन्तुलितलगानी र

विकास गर्ने ।

(ख) समाजिक क्षेत्र:- शिक्षा तथा स्वास्थ्य क्षेत्रको क्षेत्रगत नीति, योजना र रणनीति निर्माणबाट मानवीय विकासमा योगदान पुऱ्याउनुको अतिरिक्त गै.स.स., सामुदायिक संघ, संगठन र टोल विकास संस्थाहरूलाई परिचालन गरी समुदायको संशक्तिकरण गरिनेछ । समावेशी विकासमा जोड दिइनेछ।

(ग) पूर्वाधार क्षेत्र:-नगर सडक गुरु योजना **MTMP** लाई आधार लिई आगामी आर्थिक वर्षख देी ठोस पूर्वाधार योजना निर्माण। भवनगर्नेनिर्माण आचार संहिता, -उपयोगभू नीतिका आधारमा व्यवस्थित जग्गा विकास प्रणालीको स्थापना र नक्सा पास पद्दतीको पालना गरीने तथा गराइनेछ ।

- (घ) वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन :-फोहर मैलालाई समुदायको सहयोगमा बैज्ञानिक रुपमा व्यवस्थापन गर्दै विपद सम्बन्धी ऐन निर्माण र संस्थागत व्यवस्थाविपदएवमव्यवस्थापन सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिनेछदिगो। विकासको अवधारणमा आधारित विकास व्यवस्थापन एवम् वातावरण मैत्री स्थानीय शासनलाई प्रवर्द्धनगर्ने ।
- (ङ) सेवा प्रवाह र सुशासन:-पर्सागढी नगरपालिकाको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव **DPR** तयारी गरी नगरपालिकाको मुल प्रशासकीय भवनको निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । पर्सागढी नगरपालिकाको दैनिक सेवा प्रवाह, विकास व्यवस्थापन आदीमा अझ बैज्ञानिक, सरल,सूचना प्रविधि एवम् सेवाग्री मैत्री एवम् नैतिकता उन्मुख अवस्थाको श्रृजना गरिने । प्रत्येक वडामा टोल विकास संस्थाहरुको गठन गरी आर्थिक गतिविधि, सेवा प्रवाह र सामाजिक परिचालनमा योगदान पुऱ्याउने । विकास व्यवस्थापनमा उपभोक्ता समितिहरुको संलग्नता बढाउने र क्षमता विकास गर्दै सार्वजनिक सुनुवाई, गजिकसाम परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण जस्ता औजारहरु प्रयोग गरी नगरवासीहरु सँग प्रत्यक्ष अन्तरकृय गर्नेनगरपालिकामा। मौजुदा रहेका सवारी साधन तथा मेशिनरी उपकरणको प्रयोगको मापदण्ड निर्धारण गरी परिचालन तथा उपयोग गरिनेछस्वीकृता। संगठन संरचना अनुसार प्राविधिक कर्मचारीकोथपव्यवस्था गरिनेछ । नगर सभा तथा नगरपालिकाका सदस्यहरुको क्रियाशिलता बढाइनेछ । नगरपालिका कार्यालयका महत्वपूर्ण सूचिहरु **WEBSITE** मा राखिनेछ ।
- (च) नगरसभा द्वारा पारित गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन सार्वजनिक खरिद ऐन, नियम तथा प्रचलित नीतिगत व्यवस्थाको अधिनमारही क्रमशः उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायी, लागत तथा कार्यक्रम साभेदारी एवम् नगरपालिका कार्यालय र वडा कार्यालयबाट कार्यान्वयन व्यवस्था गरिनेछ । साथै योजनाहरुको कार्यान्वयन गर्दा परिमाण, गुणस्तर, लागत र समय जस्ता विषयहरुलाई ध्यान दिइनेछ ।

२.३ नगर स्तरीय आयोजना र क्रियाकलापहरुः क्रमशः :

आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६

आय व्यय विवरण

व्यय विवरण	रकम	आय विवरण	संघीय सरकार	प्रदेश सरकार	आन्तरिक आय	अन्य संघ संस्था /गै.स.स	रकम
सर्शत	१२४२०००००१००	बितीय समानिकरण अनुदान	११९००००००१००	२९३७०००१००	०१००		१२९९३७०००१००
पदाधिकारी	१५१७००००१००	राजस्व बाँडफाँड	७८१०००००१००	०१००	०१००		७८१०००००१००
कर्मचारी	४७५०५३६१००	सर्शत अनुदान	११४२०००००१००	१०००००००१००	०१००		१२४२०००००१००
पुजिगत	३६०५००००१००	सम्पति कर तथा मालपोत	०१००	०१००	९७०००००१००		९७०००००१००
बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	१५७००००१००	ढुङ्गा गिट्टी बालुवा	०१००	०१००	६००००००१००		६००००००१००
युनीसेफ	५५८४५००१००	रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०१००	०१००	२५०००००१००		२५०००००१००
सडक बोर्ड	४००००००१००	नक्सा पास दस्तुर	०१००	०१००	३००००००१००		३००००००१००
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	५०००६२५०१००	अन्य आय	०१००	०१००	११२१९१९५१००		११२१९१९५१००
वडा स्तरिय योजना	५४००००००१००	बहुक्षेत्रिय पोषण योजना	१५७००००१००	०१००	०१००	०.००	१५७००००१००
नगर स्तरिय /वडा स्तरिय योजना बाँड फाँड	९६८४००००१००	युनिसेफ	०१००	०१००	०१००	५५८४५००.००	५५८४५००१००
चालु वर्षको मौज्जातबाट अनुमानित व्यय अल्य	८४०९४३६९१२६	सडक बोर्ड	०१००	०१००	०१००	४००००००.००	४००००००१००
		सामाजिक सुरक्षा	५०००६२५०१००	०१००	०१००	०.००	५०००६२५०१००
		आ.ब.०७४/०७५वर्षको राजश्व बाँडफाँड	०१००	०१००	०१००	०.००	१६७५४३४११००
		चालु वर्षको मौज्जातबाट अनुमानित व्यय	८४०९४३६९१२६	०१००	०१००	०.००	८४०९४३६९१२६
जम्मा	५१८६६५६५५१२६	जम्मा	४४६९७०६९१२६	१२९३७०००१००	३२४१९१९५१००	९५८४५००.००	५१८६६५६५५१२६

२.५ उपसंहार

स्थानीय सरकारको व्यवस्था सहित स्थानीय तहको विभिन्न काम, कर्तव्य तथा अधिकारका निमित्त गरिनुपर्ने नीतिगत व्यवस्था, कानूनी व्यवस्था, कार्यक्रमगत व्यवस्था एवम संस्थागत व्यवस्थाहरुको माध्यबाट यस पर्सागढी नगरपालिकाको विकास व्यवस्थापन र नागरिक सेवा प्रवाहका निमित्त यस नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाले उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरी यस सम्मानित नगर सभा समक्ष प्रस्तुत गरेको छ । उल्लिखित नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयन एवम् प्रस्तावित विधेयक लगायतका प्रस्तावहरुलाई यस सभाद्वारा सुझाव सहित पारित गरिदिनु हुन हार्दिक अनुरोध छ । यस बजेट, नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन एव् प्रस्तावित अन्य ऐन, नियम एवम् नीतिको स्वीकृती पश्चात समग्र पर्सागढी नगरपालिकाको विकास व्यवस्थापनमा तीब्रता, सेवा प्रवाहमा प्रभावकारीता, सामाजिक गतिशिलता र जीवनतता, स्थानीय आर्थिक गतिविधिमा विस्तार, जनप्रतिनिधिहरु एवम्कर्मचारीहरुको क्षमता विकास, नागरीहरुको चेतनामा अभिवृद्धि हुन गई समग्र पर्सागढी नगरपालिकाको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा योगदान पुग्न जाने एवम् नागरिक र नगरपालिका बिचको सम्बन्ध र पारसपारिक विश्वासमा अभिवृद्धि हुने आसा लिएको छु ।

साथै यस नगरपालिकाको गठन, विभिन्न अनुदानहरुको व्यवस्था, नमूनाकानूनहरुको व्यवस्था, बजेट मार्गदर्शनको व्यवस्था द्वारा यस नगरपालिकालाई सहयोग पुऱ्याउने नेपाल(संघीयसरकार सरकार) लाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौं । यस नीति, कार्यक्रम तथा बजेट सार्वजनीकिकरण समारोहमा प्रमुख अतिथि तथा अन्य अतिथिज्यूहरुमा हार्दिक स्वागत तथा धन्यवाद दिदै बजे तर्जुमा प्रकृत्यामा सहयोग पुऱ्याउने नगर प्रमुख, नगर कार्यपालिकाका सदस्यहरु, नगर सभाका सदस्यहरु, विभिन्न समितिका सदस्यहरु, स्थानीय नागरिक तथा नागरिक समाज, संघ संस्थाहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाको मस्यौदा तयारीका लागि अहोरात्र खटिनुहुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एवम् कार्यक्रम तर्जुमा समितिका कर्मचारीहरुलाई समेत हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा यस नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयनमा समेत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरु एवम जिम्मेवार पदाधिकारीहरु तथा नागरिकहरुको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

धन्यवाद १

प्रस्तुत गन

अर्चाना चौधरी

उप प्रमुख

पर्सागढी नगरपालिका

हरपुर, पर्सा ।

क्रमस :